

Kávésok Lapja

XV. évfolyam

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja
Megjelenik kéthetenként

22. szám.

Szerkesztőség :
Budapest VIII. József-körút 38 1/5, Tel.: 1-303-75

Felelős szerkesztő :
GOSZTONYI JENŐ

Kiadóhivatal :
Budapest, VIII. Rökk Szilárd u. 31. Tel.: 1-314-00

Emlékeztető

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

November 20 ig küldendők be az 1940. évi adóközösségekbe való belépési nyilatkozatok és az 1939. évi forgalmi adatok.

November 20-ig befizetendő a vigalmi adó közösségben levő kávéházak vigalmi adója.

November 24-én (péntek) déli fél 1 órakor előjárósági ülés.

November 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti-, külön- és rokkantellátási adó.

December 5-ig megfizetendő a IV. negyedévi üzletbér második részlete.

December 5 ig tartoznak bejelenteni a székesfővárosi kir. Pénzügyigazgatóságnál kávé- és teakészleteiket azok, akik október 8-án készletekkel rendelkeztek.

December 6-ig megfizetendő a vigalmi adóközösségben nem lévő kávéházak vigalmi adója.

December 10-ig tartoznak az adóközösség tagjai megfizetni november havi forgalmi és fényüzési adóátalányukat.

December 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, akik nem tagjai az adóközösségnek.

A Magyar Kávésipari Évkönyv 1939. évi évfolyama tartalmazza a kávéiparosokat érintő összes rendeleteket és hatósági előírásokat. Minden iparüző nélkülözhetetlen kézikönyve. Ára: 3.— P. Megszerezhető az ipartestület irodájában.

Meghívó.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének előjárósága f. é. november 24.-én (pénteken) déli félegy órakor a testület tanácstermében

Ü L É S T

tart, melyre az előjáróság t. tagjait meghívja.

Budapest, 1939. november 15.

Dr. Havas Nándor sk.
főjegyző

Mészáros Győző sk.
elnök

Halászás a zavarosban

Lapunk korlátozott terjedelme nem ad módot arra, hogy iparunk általános kérdéseivel foglalkozhassunk és véleményünket megmondjuk.

Ezuttal azonban nem mulaszthatjuk el, hogy szóvá ne tegyük azokat a jelenségeket, amelyek a legutóbbi idők eseményeivel kapcsolatosan iparunkban mutatkoznak.

Elég rámutatnunk a kávé, tea árának felemelésével kapcsolatos eseményekre.

Az előzmények ismereteseek. A kávé és tea — pénzügyi intézkedések folytán — megdrágult. A testület vezetősége — tekintettel az árak megköltött voltára — eljárta az árkormánybiztosságnál és az árak felemelését kérte. Ez megtörtént, az áraknak az effektív anyag többlet árával való felemelése megengedett.

Azt hittük, hogy kartársaink, akik naponta zokogták, hogy a kávéra, teára ráfizetnek és tönkremennek, ezt az eredményt örömmel veszik tudomásul és élnek az engedéllyel.

Ezzel szemben mi történt? Kartársaink egy része elkezdett a zavarosban halászni. Volt aki nem

56 év óta a főváros vezető tejüzeme a

KÖZPONTI TEJCSARNOK

Budapest, VII. Rottenbiller-utca 31.

Telefon: *146—265.

ELSŐRENDÜ MINŐSÉGU TEJ- ÉS TEJTERMÉKEK

Telefon: *146—265.

360 fióküzlet, 1000-nél több árusítóhely

Kávéházak, szállodák, tejivók, kávémérések szállítója.

Salgó gőzmosógár és fehérneműkölcsonzó

A legmodernebb berendezés. Mosás lágyított vízben
VI, Vörösmarty ucca 54. — Pontos kiszolgálás
Olcsó árak! Telefon: 116-286

emelte az árakat és ezt ki is írta az ablakára. Volt, aki nem vette igénybe az engedélyezett hátrásokat és módokat, de kevesebbrel emelt, vannak azért zseniálisok, akik új típusokkal: pikkoló feketékkel és kis adag kakaókkal kísérelték meg azon versenytársaik vendégeit magukhoz hódítani, akik reális kalkulációjuk alapján kénytelenek voltak az árkormánybiztosság engedélyével élni.

A közönség egész természetesen szívesen veszi az olcsóbb szolgáltatásokat és így ez a régi trükk sikert arat addig, amíg a szomszéd akarva, nem akarva, kénytelen azt követni. És ekkor ott állunk, hogy sokszorosan megdrágult anyagárok mellett a régi árakat számítják.

A hatóságok előtt pedig ott állunk dezauválva és igazolva azt az állítást, hogy a kávéipar a legjobb üzlet, mert mindent megbir és mindent elvisel.

Igy rohan az ipar romlása felé, egyesek tehetetlen mohósága folytán.

Ennek köszönhetjük az állandóan emelkedő terheket, küzdelmünket existenciánkért, csak azért, mert az iparos szolidaritás és ipari tisztesség értéke egyesekből hiányzik.

Kormányrendelet a honvédelmi munkakötelezettségről

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A kormány a honvédelemről szóló törvényben foglalt felhatalmazás alapján rendeletet adott ki a

**SZENT
ISTVÁN
CSALÁDI SÖR**

1 1/2 literes
zárt palackokban

Kőbányai Polgári Serfőzde
gyárlánya

honvédelmi munkakötelezettség szabályozásáról. A rendelet kimondja, hogy a honvédség szükségleteinek kielégítése céljából, valamint a hadviselés érdekében szükséges védelmi intézkedésekhez honvédelmi munkát lehet követelni, amennyiben e célokra szükséges munkaerő a rendes uton, vagyis szolgálati szerződés útján idejekorán nem, vagy csak a gazdasági viszonyok által indokoltan aránytalanul nagyobb költséggel volna biztosítható. A rendelet rendelkezéseit mind háboru idején, vagy az országot közvetlenül fenyegető háborus veszély esetében, mind pedig az állami élet rendes (békés) menete során is alkalmazni kell.

Nemére való tekintet nélkül minden olyan személy, aki tizennegyedik életévét betöltötte és hetvenedik életévét túl nem haladta, köteles arra, hogy a honvédelem érdekében testi és szellemi képességeinek megfelelő munkát végezzen.

Jogi személyt is lehet megfelelő munka teljesítésére kötelezni.

A rendelet felsorolja azokat, akik a honvédelmi munkakötelezettség alól mentesek, továbbá, akik területenkivüliséget vagy személyes mentességet élveznek. Béke idején nem lehet honvédelmi munkára igénybevenni az olyan külföldi állampolgárt sem, akit egyébként nem illetne mentesség.

Elemi és középiskola, valamint ennek megfelelő más nyilvános tanintézet tanulóját, ha be is töltötte tizennegyedik életévét, a cserkészek körében önkéntesen szervezett kiképzés vagy gyakorlat esetét kivéve, béke idején egyáltalán nem, háboru vagy háborus veszély esetében pedig csak akkor lehet honvédelmi munkára igénybe venni, ha azt a honvédelmi miniszter a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértve külön elrendeli. *Tényleges közszolgálati alkalmazottat csak felettes hatóságával egyetértve lehet honvédelmi munkára alkalmazni. Nőket honvédelmi munkára elsősorban önkéntes jelentkezések alapján kell alkalmazni.*

Béke idején tizenhatodik életévét be nem töltött nőt honvédelmi munkára nem lehet igénybevenni.

A honvédelmi munka igénybevételét a nélkülözhetetlenül szükséges mértékre kell szorítani.

Honvédelmi munka igénybevételének elrendelésére minden esetben a honvédelmi miniszter illetékes.

Honvédelmi munkára kötelezettek különös ismereteket vagy gyakorlatokat igénylő szolgálatokra való előkészítés céljából három hetet meg nem haladó tartamu kiképzésre és évenként egy hetet meg nem haladó tartamu gyakorlatra kötelezhetők.

Béke idején 42. életévüket betöltött személyeket kiképzésre vagy gyakorlatra igénybevenni nem lehet.

A részletes rendelet a Budapesti Közlöny október 6-iki számában jelent meg és kihirdetése napján lép életbe.

Orosz tea helyett borsosmenta

A kontinentális zár, melyet Napoleon egész Európára rákényszerített, hogy Anglia kereskedelmét megbénítsa, öreg földrészünkre haszonnal is járt. Az elmaradt nádcukor pótlására ugyanis ekkor született meg a *répacukor ipara*, hogy azután a nádcukorbehozatalt véglegesen háttérbe szorítsa és európaszerte számtalan embernek foglalkozást, megélhetést biztosítsen. Hasonló folyamatnak vagyunk napjainkban tanúi. A *borsmenta felvette a harcot az oroszteaival* és máris fokról fokra tért nyer. Néhány éve még nem sok szó esett a borsmentáról, ma a 80 milliós Németország, élén vezérével és kancellárjával, naponta fogyasztja és véle épp oly sikeresen helyettesíti a hiányzó oroszteát, ahogy a múlt század elején a nádcukrot teljes eredménnyel a répacukorral cserélte fel.

Az önellátás irányelve és valutáris szempontok irányították a figyelmet a borsmentára, melyet a természetgyógyászok egészségi okokból már régen ajánlottak az orosztea kiszorítására. Németország csupán Magyarországból az idén immár 90 vagon borsmentát importált, és e mennyiség még növekedni fog. Nem csoda. A magyar menta messze felülmulja a többi európai mentákat, az angolt is, pedig ott termelték e kulturnövényt földrészünkön legelőször. Teája rendkívül kellemes, üdítő. Aki csupán egy hétig itta, annyira meg fogja szokni, hogy nem tér vissza az oroszteaához. Az orosztea mindig izgató, idegesítő. Sokan krónikus álmatlanságukat egyenesen az esti tea fogyasztásnak köszönhetik. A borsosmentatea éppen ellenkezőleg, nyug-

Légfűtések Kályhák Légoltalmi redőnyök

PASCHKA ÉS TÁRSA

V., MÁRIA VALÉRIA UCCA 10.

TELEFON 182-041.

ALAPÍTÁSI ÉV 1886.

tató, idegcsillapító, étvágygerjesztő és köszvényellenes. Élvezőjének nyugodt álmot biztosít, miről mindenki pár nap alatt személyesen meggyőződhetik. Készítése egyszerű. Minden csészére egy csapott evőkanállal szórunk a zubogó vízbe és azt rögtön levesszük a tüzről, hogy illó olajai el ne párologjanak és rummal, cukorral, vagy citrommal izesítve fogyasztjuk.

A menta diadalutja azonban nem fejeződött be Németország megnyerésével. Nálunk is kopogtat. Ki akarja és ki fogja szorítani az oroszteát, hazai termelvény létére az idegent. Az évi mintegy 26 vagon oroszteabehozatalunk hatalmas megadóztatásunkat jelenti a külföld javára. Kormányzatunk ezért elhatározta, hogy a német sikerekre támaszkodva, belföldi mentafogyasztásunkat mindenképpen elősegíti. A magyar társadalom számára ez a tény a hazafias cél szolgálatában, egy kifejezetten magyar termelési ágának élénkítését is jelenti. Támogassuk tehát a most induló népszerűsítést szívvel lélekkel, ez igazság hangoztatásával:

Hazájának és önmagának használ az, aki orosztea helyett borsosmentateát fogyaszt, mert ez kellemes, egészséges, olcsó és révén a magyar pénz nem vándorol külföldre, hanem továbbra is magyar emberek javát szolgálja.

 Pénzt hoz;

*biztos hasznot hajt az az árú,
amellyel mindig megelégedettek
a vevők.*

Franch
és **Kneipp**
MALÁTAKÁVÉ

Győr legelőkelőbb üzlete a

Royal kávéház és étterem

eladó és azonnal átvehető.

Komoly érdeklődők forduljanak közvetlenül
Bognár Mihály bérlet tulajdonoshoz

Gschwindt-féle

Aqua vitae és egyéb likörkülönlegességek, főzelék és gyümölcskonzervek

Hivatalos rész

Figyelmeztetés.

Több ízben, legutóbb f. évi április hó 4-én megküldött körlevelünkben felkértük igen tisztelt Kartársainkat, hogy a *testületi munkaközvetítőt fokozottabb mértékben* vegyék igénybe, személyzeti szükségletüket innen szerezzék be.

Azt tapasztaljuk, hogy kartársaink saját munkaközvetítőnk elkerülésével, kéz alatt, ügynökök és zugügynökök útján vesznek fel alkalmazottakat, ami a testületi ingyenes munkaközvetítőnk munkáját lehetetlenné teszi.

Ez a tarthatatlan állapot munkásainkat különböző egyesületekbe kényszeríti, ahol a munkaadók elleni agitációnak tág tere nyílik.

Ismételten kérjük t. Kartársainkat — *saját érdekeikben*, — hogy személyzeti szükségletüket kelő időben jelentsék be a testületi munkaközvetítőnél, hogy mód legyen arra, hogy igényeiket és kívánásaikat a legteljesebb mértékben kielégíthesse.

H I R E K

Előljárási ülés

Mint lapunk címlapján közzétett meghívóból kitűnik, a Budapesti Kávésok Ipartestületének előljárási ülése f. é. november 24-én (pénteken) déli fél-egy órakor ülést tart. — Nyomatekosen felhívjuk az előljárási és számvizsgáló bizottság tagjait, hogy az ülésen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Az 1940. évi adóközösségek megalakulása

Lapunk múlt számában, valamint külön megküldött körlevelekben felhívtuk a testület összes tagjait, hogy amennyiben az 1940. évi fényüzési és forgalmi, valamint vigalmi adóközösségek tagjai kívánnak lenni, belépési nyilatkozataikat, valamint forgalmi adataikat f. é. november 15-ig küldjék be az adóközösség irodájába. Sajnálattal látjuk, hogy e határidőig kartársaink egyrésze ennek a felhívásnak nem felelt meg. Figyelmeztetjük mindazokat, akik e bejelentéseket nem küldték be, hogy saját érdekükben f. évi november 20-ig feltétlen tegyék meg. Az ezen határidőn túl érkező csatlako-

Schillinger Anna Gőzmosógyár RT
Budapest VI. ker
Telefon 121-385. Vörösmarthy-utca 47b
Az ország legrégebb modernül berendezett gőzmosója

zásokat az adóközösségek vezetősége nem veheti tudomásul és az illetők az 1940. évi adóközösségek tagjai nem lehetnek.

Házasságkötés

F. évi november 7-én tartotta esküvőjét a várbeli evangélikus templomban *Ottó Dezső* kartársunk *Hilda* leánya *Courad Zoltán* urral. — Gratulálunk!

Marton József szakirányú tanonciskolánk igazgatója nőül vette Metzner Bibi urnőt. Az új házaspárnak szerencsét kívánunk.

Mestervizsga előkészítő tanfolyam

Az Ipartestületek Országos Központja az iparügyi miniszter rendelkezése értelmében minden hó elején tiznapos, összesen tiz előadói és több kérdező órából álló ipari, közigazgatási és gazdasági ismereti tanfolyamokat rendez. A tanfolyamokon szakelőadók ismertetik az iparjogi, társadalombiztosítási, adózási és gazdasági kérdéseket; a munkaidőre, munkabérré, fizetéses szabadságra vonatkozó rendelkezéseket.

Ujra pusztítják a kávékat Braziliában

Braziliából érkező híradás szerint, a világ legnagyobb kávétermelő államában ismét megkezdtek a felhalmozott kávékészletek mesterséges pusztítását, nyilván az árszinvonal fenntartása érdekében. Szeptember első felében mintegy 150.000 zsák kávént öntöttek a tengerbe. Braziliában különben eddig hozzávetőleges becslés szerint összesen 67 és fél millió zsák kávé került a tenger fenekére. — E híradáshoz felesleges minden kommentár. Korkép 1939-ből!

Kávé- és teakészletek bejelentése és nyilvánar-tása

A készlettulajdonosok az illetékes pénzügyigazgatóságához utólag havonként, a tárgyhónapot követő hó 5. napjáig bejelenteni tartoznak, hogy a tárgyhónapban milyen mennyiségű, minőségű és áru kávé, illetve teát használtak fel, illetve hoztak

Billárdasztalok vétele eladása.

Behúzásokat és javításokat azonnal elkészítjük. **Alpakka, üveg, és porcellánáru emblémával is** iglacsóbban.

Fried Zsigmond és Fia.
VI., Király u. 44. Tel.: 129-134. Kölcsönzés!

Ajánlok mindennemű **üveg, porcellán és zomancedényeket** legelőnyösebb áron. **Gács edénybolt.** Állandó edénykölcsonzés. Budapest, VIII, Ór ucca 4. Telefon: 33-66 44.

forgalomba és azok után milyen összegű illetéket fizettek be és mily mennyiségű, minőségű árukészletük maradt zár alatt. Az ebben a bejelentésben foglalt adatok helyességét a m. kir. pénzügyigazgatóságok ellenőrzik.

Abban az esetben, ha valamely kereskedő vagy feldolgozó üzem illetéklerováson már átment kávé vagy teát vásárol, erről nyilvántartást köteles vezetni, továbbá köteles a vételárat feltüntető számlát, amely az illeték lerovásának igazolásául is szolgál, megőrizni és kívánatra a m. kir. pénzügyigazgatóság közlegeinek rendelkezésére bocsátani.

A II. zsidótörvény

és annak végrehajtása tárgyában kibocsátott 7720—1939. M. E. sz. rendelet intézkedései közül azokat, amelyek az alkalmazottakkal kapcsolatosak, megfelelő magyarázatokkal ellátva, a Budapesti Kereskedelmi- és Iparkamara tájékoztatóba foglalta össze. A tájékoztatóban foglalt magyarázatokhoz az Értelmiségi Munkanélküliség Ügyeinek kormánybiztosa hozzájárult, úgy hogy ezek a tájékoztatók félhivatalos jellegűnek tekintendők. A tájékoztatót, — amelynek a kereskedők épp úgy, mint az iparosok egyaránt hasznát veszik — a Pallas könyvkiadó vállalat (Bpest, VI., Rózsa-u. 111.) hozza forgalomba és az 60 filléres áron kapható a budapesti könyvkereskedésekben, valamint a kereskedelmi és iparkamarában (V., Szemere-utca 6. sz.)

Lefölözött tej forgalombahozatala Bécsben

A „Neues Wiener Tagblatt” jelenti, hogy Bécsben egy liter lefölözött (zsírértékétől megfosztott) tejet 15 pfennigért bárki vásárolhat. A lefölözött tej árát Búrcel közetvezető állapította meg.

Sok a szardínia

La Rochelle kikötőjében a szardíniahalászok fénytelenek voltak 20.000 drb. szardíniát visszahozni a tengerbe. A város konzervgyárait ugyanis az utóbbi időkben annyira elárasztották halakkal és rákfélékkel, hogy az üzemek nem voltak képesek az újabb szállítmányoknak piacot nyújtani.

Holtészeg embereket percek alatt teljesen ki lehet józanítani

Lilienfeld dr. bostoni vegyész keményítőből és cellulózból olyan szert készített, amely szeszesítókba keverve, jelentékenyen csökkenti a részegítő hatást, anélkül, hogy az italok ízét megváltoztatná. Egy amerikai vegyészeti gyár nemsokára megkezdi

Balilla

a nemes üdítő ital.

Pörkölt kávé keverékeink

közismerten elsőrendű minőségeit

keletindiából

behozott új különleges kávéfajokkal módosítottuk amiáltal azok finomsága még az eddiginél is jobban fokozódott.

Kérjen próbatőzéshez mintát

Kávésok Áruforgalmi Rt.-nál Budapest, VIII., József-körút 38.

Telefon: 139-277.

Saját pörkölő üzem

az új találmány nagy üzletet ígérő tömeggyártását. Egyidejűleg a torontói klinikán folytatott kísérletek során az orvosok megállapították, hogy cukor és inzulin befecskendezésével egyéneket percek alatt teljesen ki lehet józanítani.

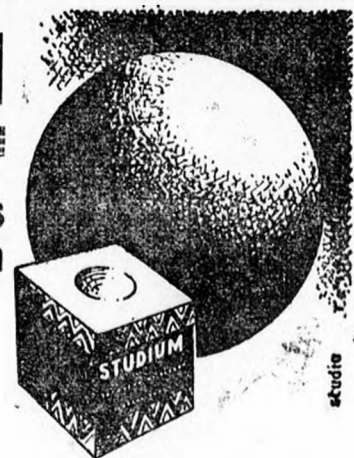
Beutalás a balatonfüredi gyógyházba

Az Ipartestületek Országos Központja, VII., Erzsébet-körút 9—11. közli az iparossággal, hogy a balatonfüredi gyógyháza szeptember 30. után is befogad és ellát igényelőket. Az élelmezés és lakás napi 3 pengő, fürdődíj és orvosi díj, kurtaksa, a beutaltat terhelik. Kívánatra a gyógyház diétás étkezést ad, külön ráfizetés nélkül. A beutalások 14, vagy 28 naposak. A beutalás iránti kérelmet az ipartestület véleményezésével kell az IPOK-hoz benyújtani.

ZWACK LIKÖRGYÁR elsőrangú gin-t, whiskey-t, vermuthot, kész koktailt és tokaji borból főzött Brandyt (Konyak) hoz forgalomba, amelyet bármely külföldi hasonló itallal egyenértékűnek ajánl a kartársak figyelmébe. Fenti öt cikk sok külföldi márkánál még jobb is. Mixeléshez páratlanok. Kérjen koktail receptet! Kecskeméti barackpálinkája a legjobb a maga nemében. Unicum versenyen kívül.

STUDIUM

dákó és
irókréta

Gyártja

Budapesti Kréta, Vegyészeti Gyar és Keresk. rt.

Kapható:

Telefon: 186—351 és 189—423

Budapesti Kávésok Áruforgalmi R.-T.

A Kávésok Áruforgalmi R.-T.

Budapest, VIII., József krt. 38.

ezuton közli igen tisztelt üzletfeleivel, hogy
kávékban és teákban

ha e cikkekben minden utánpótlás szünetel, hosszú időre elégséges mennyiség felett rendelkezik. A vállalat itt tároló készletei kizárólag finom, nemes fajokból állanak, úgy, hogy vevőink kiszolgálásánál továbbra is elsőrendű minőségeket garantáljuk.

A Kávésok Áruforgalmi Részvénytársasága még a mostani nehéz időkben is, hi marad ahhoz a régi elvéhez, amely a minőségek színvonalának változatlan fenntartását célozza és ezért felhívjuk igen tisztelt Vevőink szives figyelmét, hogy ma. — midőn a kávéházi publikum amugy is magas árakat kénytelen fizetni, — fokozottabban ügyeljenek kávé beszerzésüknél annak elsőrendű minőségére.

Telefon: 139-277

Saját pörköldő.

Ifj. Grünwald Mór

Ferenc József rakpart 6.

Telefon: 183-439. — Üveg és porcellán

Márványból

épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat minden színben a legolcsóbb árban készít

Kronemer Dávid márványipari üzeme

Budapest, X., Kőbányai ut 39. (Hungária körut sark)
Telefon: 1-378-69.

Berkovits

papírcsugár kávé-
házi, éttermi és-
cukrászati kellékek.

Budapest, VII. Sip utca 4.

Telefon: 142-531.

NAGY IGNÁC pincefelszerelési cikkek raktára

BUDAPEST, VII., KÁROLY KÖRUT 9.

Ajánlja dusan felszerelt rakta-át, u. m.: borszivattyuk,
szűrőgépek, palackok, parafadugók, cimkék stb. T. 141-515

A legkiválóbb
sörkülönlegesség

**Szent István
Porter sör**
a Polgári Serfözde gyártmánya

Márvány lapok

GÓTS EDE Bpest. V., Légrády Károly u. 14.

Tel: 299-202

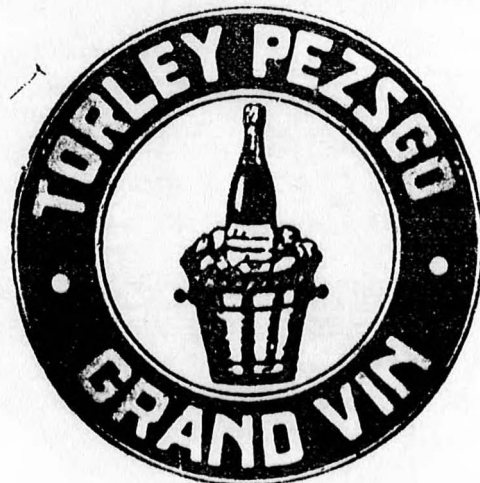
Hattyu gőzmosó és fehérnemű
kölcsonzó vállalat
száraz vegytisztítás és festés

Budapest VII., Klauzál utca 8. Telefon 138-559

Az ország legnagyobb gőzmosó üzeme, legmodernebbül
berendezve! Legkíméletesebb mosási rendszer.

Csakis

PIATNIK
KÁRTYÁT!

Felelős kiadó: DR. GAÁL ENDRE.
Lakása: Budapest, VIII., Rökk Szilárd-u. 31.
Nyomta: Hoffmann és Társa könyvnyomdája
Budapest, VII., Kazinczy-utca 5.

Kristály ásványos forrásvíz csak Szent Lukács védjeggyel eredeti